· Total number of printed pages-7

3 (Sem-3/CBCS) BOT SE 1/2

2023

BOTANY

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

(Biofertilizers)

Paper: BOT-SE-3014

OPTION-B

(Herbal Technology)

Paper: BOT-SE-3024

Full Marks: 50

Time: Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

OPTION-A

(Biofertilizers)

Paper: BOT-SE-3014

Answer either in English or in Assamese.

- Answer the following questions : 1×4=4
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা ঃ
  - (a) What is Actinorhiza? একটিন'ৰাইজা কি?
  - (b) Write the full form of IARI.

    IARI ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো বা নামটো লিখা।
  - (c) What is Leghaemoglobin?
    লেগহিম'গ্লবিন কি?
  - (d) Fill in the blank :

    Rust disease of wheat is caused by ____.
    খালী ঠাই পূৰণ কৰা ঃ

    Rust disease of wheat সৃষ্টি কৰা অনুজীৱ বিধ
    হ'ল _____।

2

2. Answer in brief:

 $2 \times 3 = 6$

চমু উত্তৰ লিখা ঃ

- (a) How can some microorganisms regulate the availability of dissolve phosphorus content in soil?

  মাটিত পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে দ্ৰৱীভূত ফছফৰাছৰ পৰিমাণ কেনেদৰে কিছুমান অনুজীৱই নিয়ন্ত্ৰণ কৰে?
- (b) What are the different types of Endomycorrhizae?
  এণ্ড'মাইক'ৰাইজা ভাগ কেইটা কি কি?
- (c) Write the characteristic features of Azotobacter.

  এয'ট'বেক্টৰৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- 3. Answer the following questions : 5×2=10
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা ঃ

3

(a) Explain the method of seed inoculation with Rhizobium culture.
 ৰাইয'বিয়ামৰ কৰ্ষনেৰে বীজ অন্তৰ্নিৱিশকৰণ পদ্ধতি বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write a note on starter culture of Rhizobium.

ৰাইয'বিয়ামৰ মাতৃ কৰ্ষণৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(b) Explain the process of non-symbiotic nitrogen fixation by bacteria.

বেক্টেৰিয়াৰ দ্বাৰা অসহজীৱী নাইট্ৰ'জেন স্থিতিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write note on Azolla and Anabaena azollae association.

এজ'লা আৰু এনাবিনা এয'লাইৰ সংসৰ্গৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Explain the methods used for the isolation of Azospirillum and Azotobacter. 5+5=10 এয'স্পাইৰিলাম আৰু এয'ট'বৈক্টেৰৰ পৃথকীকৰণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে বহলাই লিখা।

Or / অথবা

Write notes on:

5+5=10

(a) Associative effect of different microorganisms

- (b) Crop response to Azotobacter inoculum চমু টোকা লিখাঃ
- (a) ভিন্ন অনুজীৱবোৰৰ সংসর্গিক প্রভাৱ
- (b) এয'ট'বেক্টৰৰ অন্তৰ্নিৱিষ্টৰ প্ৰতি শব্যৰ সঁহাৰি
- 5. Explain about the growth and yield of VAM. 10

VAM-ৰ বৃদ্ধি আৰু উৎপাদনৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the different types of Mycorrhiza.

মাইক'ৰাইজাৰ ভিন্ন প্ৰকাৰবোৰৰ বৰ্ণনা কৰা।

6. Write a note on organic fertilizer. 10 জৈৱিক সাৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Or / অথবা

Describe *two* methods of Biocomposting. 5+5=10

জীৱ পচন সাৰ উৎপাদনৰ *দুটা* পদ্ধতি বহলাই লিখা।

5

OPTION-B

(Herbal Technology)

Paper: BOT-SE-3024

- 1. Fill in the blanks/Answer the following:

  1×4=4

  (a) Define herbs.
  - (b) Ayurvedic literature which aimed on surgery is _____.
  - (c) Write the scientific name of Fenugreek.
  - (d) Siddha system of medicine originated from _____.
- 2. Answer the following questions: $2\times3=6$
  - (a) Define herbal medicinal product.
  - (b) What is pharmacognosy?
  - (c) Name two screening tests for alkaloids.
- 3. Answer the following questions: (any two) 5×2=10

6

(a) What are the five stages of micropropagation?

- (b) Write a note on pharmacology.
- (c) What are herbal food?
- (d) What are good agricultural practices in cultivation of medicinal plants?
- 4. Answer **any three** of the following questions: 10×3=30
  - (a) Write the methods for herbs selection, identification and authentication.

    2+4+4=10
  - (b) Describe briefly the post-harvest technology of medicinal plants.
  - (c) What is drug adulteration? Write the methods of drug evaluation. 2+8=10
  - (d) Describe the basic concepts of Indian system of medicine.
  - (e) Write about general aspects, market growth and scope of herbal products in India. 2+4+4=10
  - (f) Give an account of active principle and medicinal values of the two plants Ashwagandha and Ashoka. 5+5=10

7

4.